

Bogár László: Álomnak vége van…

2015 december 15. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

A klímacsúcs bels? vitáinak nagy része sajnos nem jutott el az alapkérdésekig. Talán mert túl sok volt a „látványtechnikai” elem...

A Cseh Tamás–Beremányi Géza szerz?páros A képek dala cím? énekének refrénje ez… „Álomnak vége van,

világnak nincs vége.”

Hogy a világnak nincs vége, azt csak remélni lehet, de hogy az álomnak vége van, az most már senki számára nem kérdés többé. Azt a száznegyvenhét államf?t és azt a több mint négyezer delegátust, aki részt vett a most lezárult párizsi klímacsúcson, éppen az hozta össze, hogy reménykednek abban, a világnak (talán még) nincs vége, de biztosak benne, az álomnak vége van. Mármint annak az álomnak, amely véges rendszerben akart végtelen növekedést itt, a Föld nev? bolygón.

Most már ahhoz, hogy csupán ennek az álomnak legyen vége, és ne a világnak, igen pontos tudásra, kíméletlenül ?szinte beszédre és mérhetetlen áldozatokra van vagy inkább volna szükség. Mit is kellene végiggondolnunk ahhoz, hogy kicsit jobban megértsük, milyen drámai helyzetben van az emberi létezés? Legel?ször is talán azt, hogy az a legalább kétezer éve létez? formula (már a római jogban is szerepelt, és a mai magyar polgári jogban is benne van), hogy a „jó gazda gondosságával” kellene gazdálkodnunk, valójában mit is jelent.

Az ember az egyetlen olyan él?lény, amely nemcsak esetenként illeszt önmaga és a számára küls? természet közé tárgyakat, eszközöket, hanem rendszeresen megteszi ezt, s?t, tudatosan fejleszteni is képes ezeket az eszközöket annak érdekében, hogy anyagi, fizikai szükségleteit minél teljesebben legyen képes kielégíteni. Ezzel a képességével azonban a természetet mintegy megkett?zi, hiszen létrehoz egy olyan, addig soha nem létezett komplexumot, amelyet jobb híján technoevolúciónak nevezhetünk.

A görög mitológia szerint mindezt Prométheusz tette lehet?vé az emberiség számára. Noha Prométheusz neve „el?relátót” jelent, mégis úgy látszik, ezt a dönt? fontosságú képességét nem tudta, nem akarta, nem merte átadni az emberiségnek. Így aztán az ember a tudást, az alkotás képességét hatalmas energiákkal használja arra, hogy elgondoljon és megvalósítson mindent, ami egyáltalán lehetséges, de el?re látni, hogy mindez majd (valaha) mikor és miként lesz beilleszthet? a teremtésbe, már nem képes.

A mesterségek elsajátításával az ember képessé vált arra is, hogy megalkossa az „eszközkészít? eszközt”, vagyis a gépet, és ezzel egy elvileg a küls? természetihez hasonlóan végtelen „bels? természeti” technoevolúciós folyamatot indítson el. Az elmúlt évszázadokban így jött létre az eszközkészít? eszközkészít?… eszközök végtelen láncolata, ami most már öngerjeszt? örvénylésként kicsúszni látszik az ember kezéb?l.

A „környezetvédelem”, amelynek egyik fontos fejezete a mostani párizsi klímacsúcs, mint fogalom eleve kifecsegi a lényeget. Mert ha feltesszük a kérdést, hogy mit?l vagy sokkal inkább kit?l is kellene megvédeni a természetet,

akkor az evidens válasz az, hogy magától az embert?l. Vagyis a környezetvédelem nem más, mint az a folyamat, amelyben az ember igyekszik önmagától (önmaga pusztító hatásától) megvédeni önmagát. Ez azonban csak akkor és úgy lehetséges, ha kíméletlen ?szinteséggel feltárja önmaga legbels? természetét.

Ha ez megtörténne, egyúttal az is kiderülne, hogy az a létmód, amelyet a Nyugat, a nyugatias modernitás hozott létre és kényszerített/kényszerít a világra, zsákutca. És a technoevolúció nemcsak hogy nem segítség, hanem éppen ellenkez?leg, csak egyre mélyebbre hajszolja ebben a csapdában. A f? feladat a csapda lényegének megértése volna.

Ahogy a klímacsúcs vitáin is gyakran elhangzott, az ember, ha a természet visszajelzi számára, hogy veszélyes önpusztító, létfelél? útra tévedt, akkor a technoevolúció inkább arra ösztönzi, hogy egy minden eddiginél nagyobb teljesítmény? buldózerbe átülve minden eddiginél határozottabban nyomuljon el?re az egyre nyilvánvalóbb zsákutcába. Természetesen senki nem tagadja – s a klímacsúcs résztvev?i a legkevésbé –, hogy a technoevolúció hatalmas, fontos és hasznos eredményeket is létrehozott, amelyek kényelmesebbé, biztonságosabbá tették az ember hétköznapi életét.

Költség-haszon elemzést végezve azonban az látszik kiderülni, hogy az összes haszon eltörpül amellett a „költség” mellett, amelyet az emberiség részben már most is fizet, részben pedig majd a jöv?ben fizetni kényszerül. A klímacsúcs bels? vitáinak nagy része sajnos nem jutott el ezekig az alapkérdésekig. Talán azért sem, mert túl sok volt a „látványtechnikai” elem. A világot irányító planetáris dimenziójú t?kestruktúrák ugyanis nem az alapkérdések feltárásában érdekeltek. Hanem inkább abban, hogy azt a hamis látszatot keltsék, hogy van gyors, könny? és olcsó megoldás. És persze lehet, hogy van is ilyen, de az egyúttal rossz is, hisz az elmúlt több mint negyven év, a Római Klub els? jelentése óta az emberiség még lassítani sem tudta az önpusztító folyamatokat, nemhogy megállítani.

Az alkalmatlan diagnózisok alkalmatlan terápiákat hoztak magukkal. Biztatónak látszik azonban, hogy egyre többen teszik fel az ilyen és ehhez hasonló alapkérdéseket, mint amilyeneket én is feltenni igyekeztem ebben az írásomban.

A régi mondás szerint a „csúcson kell abbahagyni”, most azonban inkább arra kellene ösztönöznünk az emberiség létmódjának alapvet? kérdéseit feszeget? kutatókat és elemz?ket, hogy ne a csúcson hagyják abba, pontosabban, hogy a csúcskonferencia vége ne egy újabb színjáték finálé legyen csupán, mint ahogy most látszik, hanem az új kezdet. Ha az álomnak egészen bizonyosan vége is van immár, a világvége talán még nem elkerülhetetlen.

Bogár László – www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló